แผนบริหารความเสี่ยง
และความปลอดภัยทางไซเบอร์
พ.ศ.2566

กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

WWW.PRACHIN1.GO.TH

คำนำ

ในปัจจุบันการเกิดอาชญากรรมทางไซเบอร์มีหลากหลายรูปแบบ เช่น โปรแกรมประสงค์ร้าย หรือการโจมตีทางระบบเครือข่ายเพื่อก่อกวนให้ระบบใช้งานไม่ได้ รวมถึงการขโมยข้อมูลหรือความลับทางราชการ สิ่งเหล่านี้เป็นภัยอันตรายสร้างความเสียหายด้านระบบสารสนเทศเป็นอย่างมากและมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 จึงได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและ ความปลอดภัยทางไซเบอร์ เพื่อเป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติงานในการดำเนินงานการบริหารความเสี่ยงของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 ในการระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยง และการกำหนดแนวทางหรือมาตรการควบคุมเพื่อป้องกันหรือลดความเสี่ยง รวมทั้งเพื่อให้ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด มีความรู้ความเข้าใจในการบริหารความเสี่ยงทำให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สารบัญ

ส่วนที่ 1
บทนำ
ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1

1.1 ที่ตั้ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 ตั้งอยู่เลขที่ 814 ถนนปราจีนอนุสรณ์ ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองปราจีนบุรี รหัสไปรษณีย์ 25000 โทรศัพท์ 037-211362 โทรสาร 037-211579 037-214440 037-213200 www.prachin1.go.th รับผิดชอบ โรงเรียนในพื้นที่ 5 อำเภอ ของจังหวัดปราจีนบุรี คือ อำเภอเมืองปราจีนบุรี อำเภอบ้านสร้าง อำเภอศรีมโหสถ อำเภอศรีมหาโพธิ และอำเภอประจันตคาม มีหน้าที่ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ลงวันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2560

1.2 อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	จังหวัดนครราชสีมา
ทิศใต้	ติดต่อกับ	จังหวัดฉะเชิงเทรา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	จังหวัดสระแก้ว
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	จังหวัดนครนายก

แผนที่แสดงพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1

1.3 วิสัยทัศน์ “ประชาชนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ มีความรู้คู่คุณธรรม สู่อาชีพและการมีงานทำ”

1.4 พันธกิจ

1) สร้างโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

2) ยกระดับการจัดการศึกษา เน้นความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

3) ส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพโดยยึดหลักธรรมาภิบาล และตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4) ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนมีอาชีพและมีงานทำ

1.5 เป้าประสงค์

1) ผู้เรียนมีภูมิคุ้มกัน พร้อมที่จะรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ทุกรูปแบบ รู้เท่าทันสื่อ และเทคโนโลยี ในการดำเนินชีวิตวิถีใหม่ และชีวิตวิถีถัดไปและได้รับการศึกษาในสถานศึกษา ที่มีความปลอดภัย

2) ผู้เรียนได้รับการบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง เสมอภาค และเท่าเทียม

3) ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะความรู้ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีสมรรถนะที่เหมาะสมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามช่วงวัย รวมถึงได้รับการส่งเสริมความเป็นเลิศเต็มตามศักยภาพ

4) ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

5) หน่วยงานและสถานศึกษาได้รับการพัฒนาระบบบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

1.6 ค่านิยมร่วม

1.7 การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

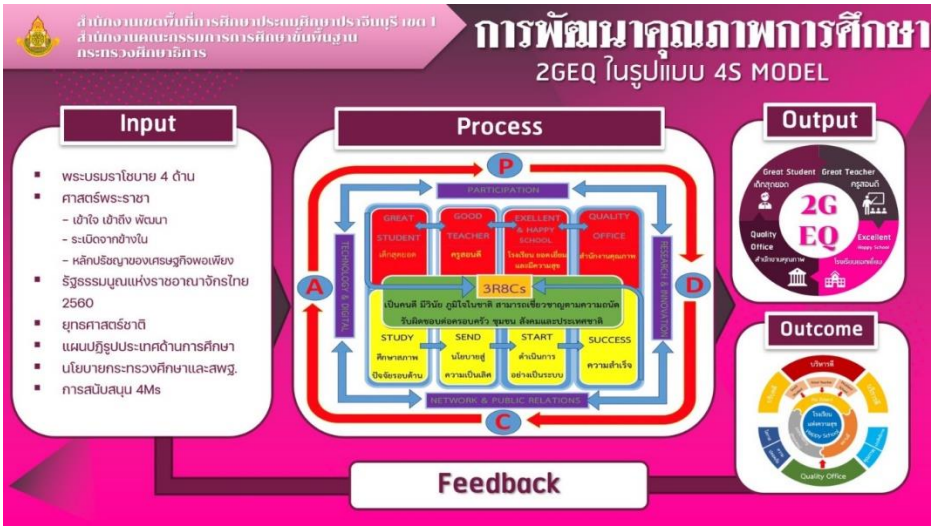

1.8 แผนภูมิโครงสร้างการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1

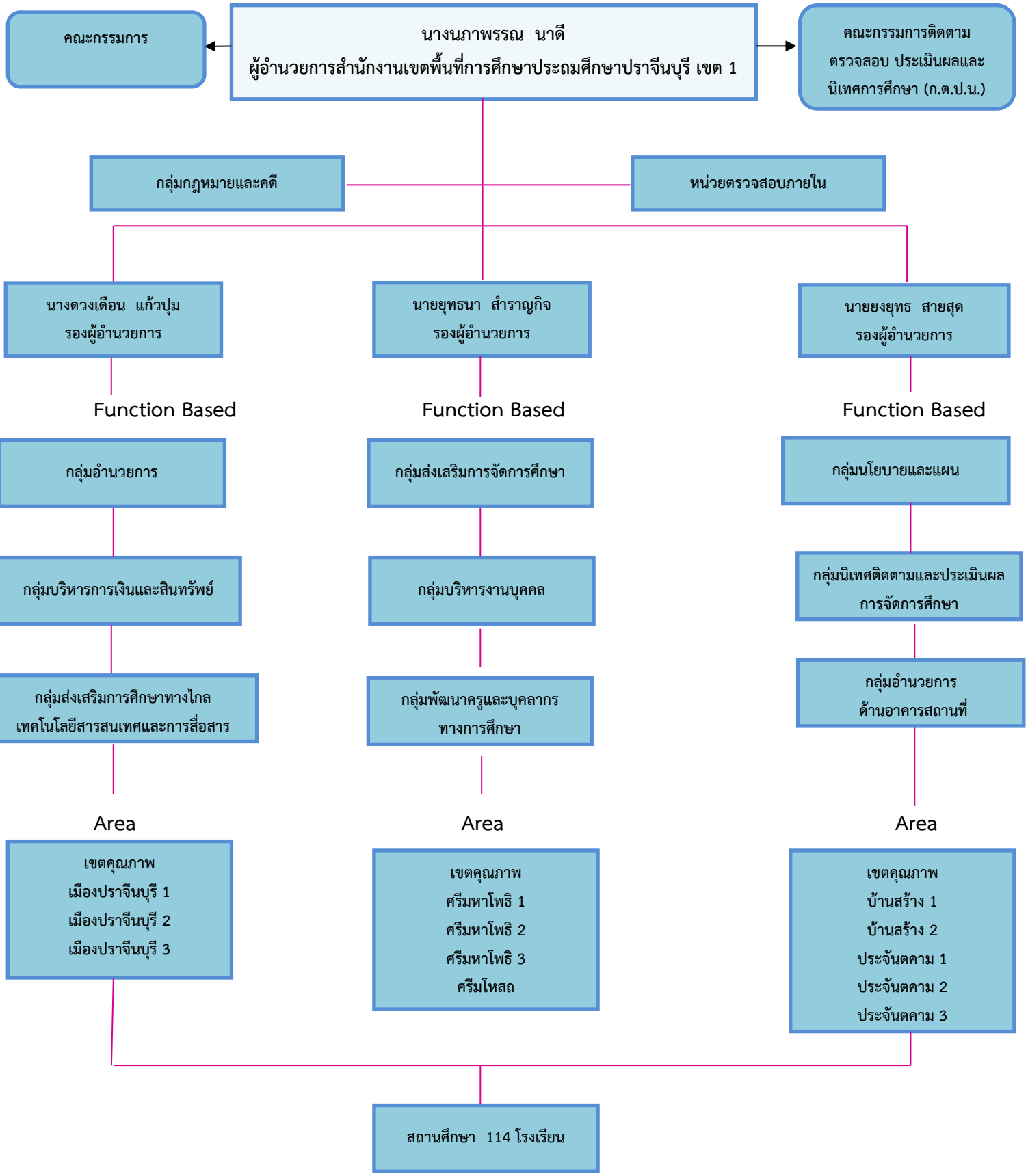

หมายเหตุ อ้างอิงข้อมูล ณ 31 ตุลาคม 2564

1.9 บุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1

สพป.ปราจีนบุรี เขต 1 มีกลุ่มภารกิจ จำนวน 9 กลุ่ม 1 หน่วย ได้แก่

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่

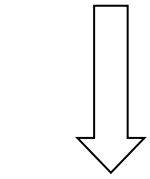

รองผู้อำนวยการ 3คน

หน่วยตรวจสอบภายใน

ข้าราชการ จำนวน 1 คน

กลุ่มกฎหมายและคดี

ข้าราชการ จำนวน 2 คน

กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา

ข้าราชการ จำนวน 6 คน พนง.ราชการ จำนวน 1 คน

กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

ข้าราชการ จำนวน 16 คน

กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์

ข้าราชการ จำนวน 6 คน ลจ.ประจำ จำนวน 1 คน

กลุ่มบริหารงานบุคคล

ข้าราชการ จำนวน 7 คน ลจ.ชั่วคราว 1 คน

กลุ่มอำนวยการ

ข้าราชการ จำนวน 4 คน ลจ.ประจำ จำนวน 6 คน

กลุ่มนโยบายและแผน

ข้าราชการ จำนวน 4 คน ลจ.ชั่วคราว จำนวน 1 คน

กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

กลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

ข้าราชการ จำนวน 2 คน

1.10 สถานศึกษาในสังกัด

อำเภอศรีมหาโพธิ/เขตคุณภาพ

รร.บ้านท่าตูม **/***/# (ศรีมหาโพธิ1)
รร.บ้านโป่งไผ่ (ศรีมหาโพธิ1)
รร.อนุบาลศรีมหาโพธิ ***/# (ศรีมหาโพธิ1)
รร.บ้านหนองกระทุ่ม #(ศรีมหาโพธิ1)
รร.วัดหลังถ้ำวิทยาคาร < (ศรีมหาโพธิ1)
รร.บ้านย่านนางวิ่ง (ศรีมหาโพธิ1) #
รร.วัดบุยายใบ (ศรีมหาโพธิ1)
รร.วัดอรัญไพรศรี </***(ศรีมหาโพธิ1)
รร.บ้านประพาส */**/***/#(ศรีมหาโพธิ1)
รร.วัดบุพพาราม </***(ศรีมหาโพธิ1)
รร.วัดสัมพันธ์ (ศรีมหาโพธิ1) </***
รร.บ้านวังทะลุ (ศรีมหาโพธิ2) **/#
รร.วัดราษฎร์เจริญศรัทธาธรรม# (ศรีมหาโพธิ2)
รร.บ้านวังขอน (ศรีมหาโพธิ2)
รร.บ้านหนองหอย (ศรีมหาโพธิ2) <

อำเภอศรีมหาโพธิ/เขตคุณภาพ

รร.วัดระเบาะไผ่ **/***/#(ศรีมหาโพธิ2)
รร.บ้านปรือวายใหญ่ */**/#(ศรีมหาโพธิ2)
รร.วัดใหม่ประชุมชนมิตรภาพที่ 76 (ศรีมหาโพธิ2) #
รร.บ้านมาบเหียง (ศรีมหาโพธิ2) <
รร.บ้านหว้าเอน (ศรีมหาโพธิ2) **/#
รร.บ้านโป่งกะพ้อ (ศรีมหาโพธิ2)
รร. หัวชาวิทยา (ศรีมหาโพธิ3) **/#
รร.ชุมชนบ้านเกาะสมอ(สามัคคีวิทยา)
(ศรีมหาโพธิ3) ***/#
รร.บ้านหนองปรือน้อย < (ศรีมหาโพธิ3)
รร.วัดเนินผาสุก (ศรีมหาโพธิ3) <
รร.บ้านดงกระทงยาม **/***/# (ศรีมหาโพธิ3)
รร.วัดลิรัญดอน </*** (ศรีมหาโพธิ3)
รร.วัดหนองหูช้าง (ศรีมหาโพธิ3) <
รร.วัดหนองโพรง(ศรีมหาโพธิ3) */#
รร.บ้านโคกกระเจียว <(ศรีมหาโพธิ3)
รร.วัดนพคุณทอง (ศรีมหาโพธิ3) <

อำเภอเมืองปราจีนบุรี/เขตคุณภาพ

รร.บ้านแหลมหิน */**/***/#(เมือง1)
รร.บ้านแหลมไผ่ (เมือง1) </#
รร.วัดท้าวอู่ทอง (เมือง1) </***/#
รร.บ้านหนองชะอม (เมือง1) <
รร.บ้านเนินหอม (เมือง 1) **/***/#
รร.วัดเนินไม้หอม (เมือง1) <
รร.บ่อแร่-ธารเลา (เมือง1) <
รร.วัดเนินสูง (เมือง1) <
รร.บ้านห้วยเกษียร (เมือง1) #
รร.บ้านหนองเต่า (เมือง1) <
รร.อนุบาลเมืองปราจีนบุรี **/***(เมือง2)
รร.ชุมชนบ้านขอนขว้าง (เมือง2) #
รร.ชุมชนวัดหนองจวง **/***(เมือง2)
รร.วัดลำดวน (เมือง2) **/***/#
รร.บ้านดงบัง (เมือง2) *
รร.วัดบ้านพระ (เมือง2) <
รร.อนุบาลปราจีนบุรี (เมือง3) */#
รร.วัดหัวกรด (เมือง3) **/***/#
รร.วัดโบสถ์วิทยา (เมือง) <
รร.เมืองปราจีนบุรี (เมือง3) **/#
รร.วัดเลียบ(หร่ำวิทยานุกูล) < (เมือง3)
รร.วัดสง่างาม(สุทธิเกียรติวิทยา) (เมือง3) <
รร.วัดหาดสะแก (เมือง3) </***/#
รร.วัดประสาธน์รังสรรค์ **/***/# (เมือง3)
รร.วัดประชาวาส (เมือง3) <
รร.วัดทุ่งตะลุมพุก (เมือง3) <
รร.วัดบางคาง (เมือง3) <

อำเภอประจันตคาม/เขตคุณภาพ

รร.อนุบาลประจันตคาม **/***/#
(ประจันตคาม1)
รร.บ้านหอย(เติมเอนจิเนียริ่งอุปถัมภ์)
(ประจันตคาม1) **/#
รร.ชุมชนวัดศรีประจันตคาม (ประจันตคาม1)
รร.บ้านด่าน (ประจันตคาม1) </***
รร.วัดไชยมงคล (ประจันตคาม1) <
รร.วัดเกาะมะไฟ */***/#
(ประจันตคาม1)
รร.วัดประดิษฐาราม (ประจันตคาม1) <
รร.วัดประสาทรังสฤษฎ์ </***
(ประจันตคาม1)
รร. วัดดงบัง (ดงบังบำรุงวิทย์) </**/#
(ประจันตคาม2)
รร.วัดบ้านโนน **/***/#
(ประจันตคาม2)
รร.วัดตะเคียนทอง (ประจันตคาม2) <
รร.วัดทุ่งสบก (ประจันตคาม2) <
รร.วัดศรีมงคล (ประจันตคาม2) *

อำเภอประจันตคาม/เขตคุณภาพ

รร.วัดหนองคุ้ม **/***/#
(ประจันตคาม2)
รร.วัดใหม่กวางทอง (ประจันตคาม2) <
รร.ชุมชนวัดบ้านโง้ง **/***/#
(ประจันตคาม3)
รร.บ้านเขานันทา (ประจันตคาม3) <
รร.วัดพรหมรังษีมิตรภาพที่ 1 */**
(ประจันตคาม3)
รร.บ้านโคกสว่าง **/***/#
(ประจันตคาม3)
รร.บ้านคลองแก้มช้ำ (ประจันตคาม3) <
รร.บ้านประเถท(โพธิพิทยาราม) <
(ประจันตคาม3)
รร.บ้านว่านบ้านด่าน **/#
(ประจันตคาม3)
รร.วัดขิงกระชาย (ประจันตคาม3) <
รร.วัดหนองแก้ว (ประจันตคาม3) <
รร.วัดโคกเขื่อน </***/#
(ประจันตคาม3)
รร.วัดบุฝ้าย (ประจันตคาม3) <
รร.วัดอินทร์ไตรย์ (ประจันตคาม3) <

อำเภอบ้านสร้าง/เขตคุณภาพ

รร.วัดหัวไผ่ (บ้านสร้าง1) <
รร.อนุบาลวัดบ้านสร้าง */**/***/#
(บ้านสร้าง1)
รร.วัดมูลเหล็ก (บ้านสร้าง1) <
รร.ประชุมเขตศึกษา (บ้านสร้าง1) <
รร.วัดบางกระเบา ***/#
(บ้านสร้าง1)
รร.ไผ่แถวอนุสรณ์ (บ้านสร้าง1) <
รร.วัดบางเตย (บ้านสร้าง1) ***/#
รร.วัดพิกุลวนาราม (บ้านสร้าง1) <
รร.บ้านหนองงูเหลือม **/***/#
(บ้านสร้าง1)
รร.วัดอินทาราม **/***/#
(บ้านสร้าง2)
รร.นิคมพัฒนา (บ้านสร้าง2) <
รร.วัดกระทุ่มแพ้ว ***/#
(บ้านสร้าง2)
รร.ชุมชนวัดบางแตน */***/#
(บ้านสร้าง2)
รร.บ้านบางขาม </***/#
(บ้านสร้าง2)
รร.วัดคลองเฒ่ (บ้านสร้าง2) <
รร.วัดเทพพิทักษ์บุญญาราม <
(บ้านสร้าง2)
รร.บ้านบางรุ่งโรจน์ (บ้านสร้าง2) <
รร.วัดใหม่โพธิ์เย็น บ้านสร้าง2) <
รร.บ้านปากคลองบางกระดาน </#
(บ้านสร้าง2)
รร.บ้านบางปลาร้า(กมลราษฎร์นุกูล)
บ้านสร้าง2) </***

อำเภอศรีมโหสถ/เขตคุณภาพ

รร.อนุบาลศรีมโหสถ */***/#
(ศรีมโหสถ)
รร.บ้านโป่งตะเคียน **/***/#
(ศรีมโหสถ)
รร.วัดสระข่อย (ศรีมโหสถ)
รร.วัดสระมะเขือ (ศรีมโหสถ) <
รร.วัดไผ่งาม (ศรีมโหสถ) </***/#
รร.วัดคู้ลำพัน (ศรีมโหสถ) </***
รร.วัดต้นโพธิ์ศรีมหาโพธิ <
(ศรีมโหสถ)
รร.วัดแสงสว่าง (ศรีมโหสถ) <
รร.บ้านโคกพนมดี #

หมายเหตุ

* หมายถึง โรงเรียนที่ตั้งศูนย์เครือข่ายเขตคุณภาพการศึกษา
** หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
*** หมายถึง โรงเรียนดีประจำตำบล
< หมายถึง โรงเรียนขนาดเล็ก
หมายถึง โรงเรียนประชารัฐ

1.11 ข้อมูลสารสนเทศ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 มีโรงเรียนในสังกัดทั้งสิ้น 114 แห่ง ตั้งอยู่ใน 5 อำเภอที่เป็นเขตพื้นที่รับผิดชอบ ประกอบด้วย อำเภอเมืองปราจีนบุรี อำเภอบ้านสร้าง อำเภอประจันตคามอำเภอศรีมหาโพธิ และอำเภอศรีมโหสถ

ตารางสรุปจำนวนโรงเรียน จำแนกรายอำเภอ

ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2565

ที่	อำเภอ	จำนวนโรงเรียน				
		ระดับประถม (อ.1-ป.6)			ขยายโอกาส (ม.1-ม.3)	รวม ร.ร.
		ร.ร.ขนาดเล็ก	นร.เกิน 120 คน	รวม ประถม		
1	เมืองปราจีนบุรี	15	4	19	8	27
2	บ้านสร้าง	13	4	17	3	20
3	ประจันตคาม	15	3	18	9	27
4	ศรีมหาโพธิ	12	11	23	8	31
5	ศรีมโหสถ	5	3	8	1	9
รวมทั้งสิ้น		**60**	**25**	**85**	**29**	**114**

จำนวนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 มีโรงเรียนในสังกัดทั้งสิ้น 114 แห่ง ตั้งอยู่ใน 5 อำเภอที่เป็นเขตพื้นที่รับผิดชอบ ประกอบด้วย อำเภอเมืองปราจีนบุรี อำเภอบ้านสร้าง อำเภอประจันตคามอำเภอศรีมหาโพธิ และอำเภอศรีมโหสถ

ตารางสรุปจำนวนโรงเรียน จำแนกรายอำเภอ

ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2565

ที่	อำเภอ	จำนวนโรงเรียน				
		ระดับประถม (อ.1-ป.6)			ขยายโอกาส (ม.1-ม.3)	รวม ร.ร.
		ร.ร.ขนาดเล็ก	นร.เกิน 120 คน	รวม ประถม		
1	เมืองปราจีนบุรี	15	4	19	8	27
2	บ้านสร้าง	13	4	17	3	20
3	ประจันตคาม	15	3	18	9	27
4	ศรีมหาโพธิ	12	11	23	8	31
5	ศรีมโหสถ	5	3	8	1	9
รวมทั้งสิ้น		**60**	**25**	**85**	**29**	**114**

นักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 มีนักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนในสังกัด ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2565 อ้างอิงจากระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล (DMC) จำนวน 19,677 คน แบ่งออกเป็นช่วงชั้นปฐมวัย จำนวน 4,471 คน ช่วงชั้นประถมศึกษา จำนวน 12,969 คน และช่วงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ขยายโอกาส) จำนวน 2,237 คน

ตารางสรุปจำนวนนักเรียนและห้องเรียน จำแนกรายอำเภอ

ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2565

อำเภอ	จำนวนนักเรียน												จำนวนห้องเรียน
	ก่อนประถม			ประถมศึกษา			มัธยมต้น			รวมทั้งสิ้น			
	ช	ญ	รวม	ช	ญ	รวม	ช	ญ	รวม	ช	ญ	รวม	
เมืองปราจีนบุรี	672	639	1311	1883	1776	3659	366	273	639	2921	2688	5609	305
บ้านสร้าง	276	254	530	798	710	1508	89	79	168	1163	1043	2206	179
ประจันตคาม	363	313	676	1306	1141	2447	230	169	399	1899	1623	3522	276
ศรีมหาโพธิ	842	816	1658	2330	2087	4417	562	392	954	3734	3295	7029	358
ศรีมโหสถ	160	136	296	497	441	938	41	36	77	698	613	1311	76
รวมทั้งสิ้น	**2313**	**2158**	**4471**	**6814**	**6155**	**12969**	**1288**	**949**	**2237**	**10415**	**9262**	**19677**	**1194**

ณ 10 มิถุนายน 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 มีโรงเรียนในสังกัด 114 โรงเรียน แยกเป็นระดับก่อนประถม/ประถมศึกษา จำนวน 85 โรงเรียน ขยายโอกาส จำนวน 29 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียน 19,677 คน แยกเป็นนักเรียนก่อนประถม/ประถมศึกษา 17,440 คน ขยายโอกาส จำนวน 2,237 คน มีข้าราชการครู รวม 1,045 คน ในจำนวนนี้ เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 66 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 55.46 ของจำนวนโรงเรียนทั้งหมด

ตาราง แสดงจำนวนโรงเรียน นักเรียน ครู ปีการศึกษา 2562-2565

ปีการศึกษา	จำนวนโรงเรียนทั้งหมด	รร.ประถม	รร.ขยายโอกาส	จำนวนนักเรียน	จำนวนครู
2562	119	90	29	19,378	1,047
2563	119	90	29	19,358	1,079
2564	119	90	29	19,353	1,034
2565	114	85	29	19,677	1,045

ส่วนที่ 2
แผนบริหารจัดการความเสี่ยงด้านภัยคุกคามทางไซเบอร์
(Cybersecurity Governance & Risk Management)
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงและความปลอดภัยทางไซเบอร์ของหน่วยงาน ซึ่งอาจเกิดขึ้นในระบบบริหารงานสั่งการและการปฏิบัติงาน เพื่อสนับสนุนวิสัยทัศน์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 ที่ว่า “ประชาชนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ มีความรู้ คู่คุณธรรม สู่อาชีพและการมีงานทำ” การดำเนินงานดังกล่าวทำให้ ข้อมูลและสารสนเทศต่างๆ ที่ใช้ในการบริหารจัดการมีปริมาณมาก มีความเคลื่อนไหวตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อมูลและสารสนเทศที่ใช้ในการให้บริการประชาชน และผู้มีส่วนได้เสียด้านการศึกษา รวมทั้งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 จะต้องรับผิดชอบกระบวนการประมวลผลข้อมูลตามนโยบาย สำคัญต่าง ๆ ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 โดยกลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร จึงได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและความปลอดภัยทางไซเบอร์ขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทาง ปฏิบัติประกอบการบริหารความเสี่ยงเพื่อลดความเสียหายต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลต่อกระบวนการบริหารงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1

2.1 วัตถุประสงค์

2.1.1 เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้อง เข้าใจหลักการและกระบวนการบริหารความเสี่ยงและความปลอดภัยทางไซเบอร์ ขององค์กร

2.1.2 เพื่อเตรียมความพร้อมและรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจจะเกิดขึ้นกับระบบสารสนเทศและ การสื่อสารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1

2.1.3 เพื่อให้ผู้ปฏิบัติได้รับทราบและเป็นแนวทางการดำเนินการ กำกับดูแล ตรวจสอบเกี่ยวกับ การบริหารจัดการ การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยงและความปลอดภัยทางไซเบอร์ขององค์กร

2.1.4 เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงและความปลอดภัยทางไซเบอร์อย่างเป็น ระบบและต่อเนื่อง

2.2 นโยบายการบริหารความเสี่ยง

เพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญและกระตุ้นให้ข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษาของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 เห็นถึงความจำเป็นในการระมัดระวังต่อสถานการณ์ที่คุกคาม ต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานการบริหารงาน และอาจทำให้เกิดความเสียหายต่อระบบ

ฐานข้อมูลสารสนเทศ แผนบริหารความเสี่ยงและความปลอดภัยทางไซเบอร์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 เพื่อให้ข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องทราบถึงแนวทางการปฏิบัติ ซึ่งจะถือเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานการปฏิบัติงานเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงต่าง ๆ หรือลดความรุนแรงของผลเสียหายต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นต่อระบบปฏิบัติราชการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1

2.3 ความหมายและคำจำกัดความของการบริหารความเสี่ยง

2.3.1 ความเสี่ยง (Risk) หมายถึง ภาวะคุกคาม ปัญหา อุปสรรค หรือการสูญเสียโอกาส ซึ่งจะมีผลทำให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หรือก่อให้เกิดผลเสียหายต่อหน่วยงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลเสียต่อข้อมูลสารสนเทศที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 ใช้ในการบริหารงานและปฏิบัติการโดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริการประชาชน

2.3.2 การควบคุม (Control) หมายถึง ขั้นตอนการปฏิบัติ กระบวนการดำเนินงานหรือกลไกการ ปฏิบัติงาน ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 กำหนดขึ้นเพื่อให้มั่นใจว่าการบริหารงานจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2.3.3 การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) หมายถึง การกำหนดแนวทางและกระบวนการ ในการบ่งชี้ วิเคราะห์ ประเมิน จัดการ และติดตามความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม หน่วยงานหรือกระบวนการ ดำเนินงานขององค์กร รวมทั้งการกำหนดวิธีการในการบริหารและควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ผู้บริหารระดับสูง ยอมรับได้

2.3.4 การบริหารความเสี่ยงองค์กรโดยรวม (Organization Wide Risk Management) หมายถึง การบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการปฏิบัติงานต่างๆ โดยต้องลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะทำ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 เสียหาย

2.3.5 ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง ระบบเครื่องคอมพิวเตอร์ (Hardware) ระบบเครือข่าย (Network System) ระบบฐานข้อมูล (Database System) และอุปกรณ์ประกอบระบบต่าง ๆ รวมทั้ง อาคารสถานที่ ที่ใช้ติดตั้งอุปกรณ์ระบบประมวลผลฐานข้อมูลทั้งหมด

1) ระบบเครือข่าย (Networking) ระบบเครือขายที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น Core Switch, Access Switch เป็นต้น

2) ระบบฐานข้อมูล (Database System) ฐานข้อมูลที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย

2.1) ระบบเว็บไซต์ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1

2.2) ระบบโปรแกรมข้อสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ (Big Data) 2.3) ระบบโปรแกรม E-Service ได้แก่

- E-Saraly ระบบพิมพ์สลิปเงินเดือนข้าราชการลูกจ้างประจำ
- E-Saraly ระบบพิมพ์สลิปเงินเดือนพนักงานราชการลูกจ้างชั่วคราว
- E-Bamnan ระบบพิมพ์สลิปเงินเดือนบำนาญ
- E-TAX หนังสือรับรองภาษีข้าราชการ บำนาญ ข้าราชการลูกจ้างประจำ

2.4) ระบบสำนักงานอิเลกทรอนิกส์ (Smart Office)

2.5) ระบบบริหารงานโรงเรียน E-School

2.6) คลังสื่ออิเลกทรอนิกส์ (Warehouse)

2.7) ระบบพิมพ์เกียรติบัตรออนไลน์ (Online Certificate)

2.8) การบริการออนไลน์ กลุ่มอำนวยการให้บริการจองห้องประชุมออนไลน์

2.9) การบริการออนไลน์ กลุ่มบริหารงานบุคคล ได้แก่ การขอทำบัตรข้าราชการ ลูกจ้างประจำ บำนาญ และการขอหนังสือรับรองเงินเดือน และการขอไฟพระราชทาน

2.3.6 บุคลากร (People) ได้แก่ บุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญในการบริหาร และปฏิบัติงานสำหรับการดูแลและจัดทำระบบ

2.4 โครงสร้างคณะทำงานบริหารความเสี่ยงและความปลอดภัยทางไซเบอร์

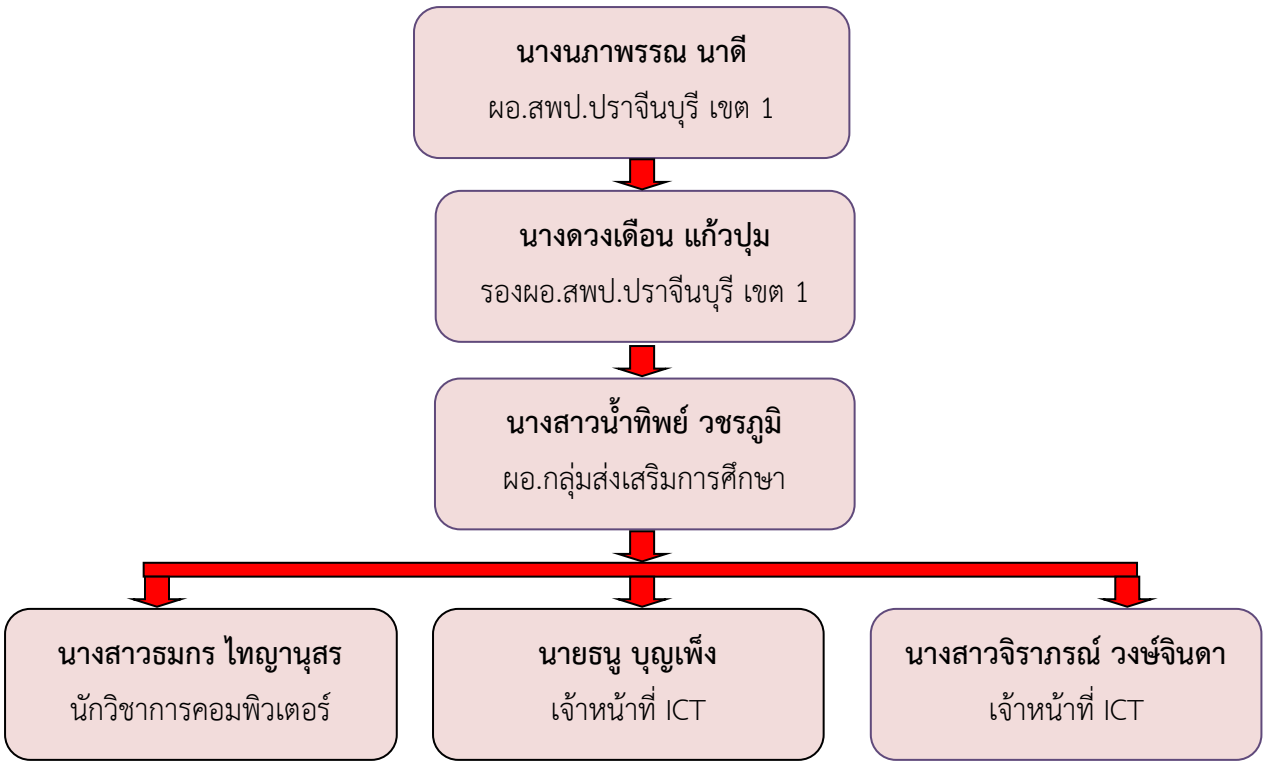

2.5 ขั้นตอนและกระบวนการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอน	การดำเนินงาน
1. แต่งตั้งคณะทำงานบริหารความเสี่ยงฯ	● ผู้บริหารมอบนโยบาย และให้การสนับสนุน ● ประชุมคณะทำงาน สรุปงานที่อยู่ในขอบเขตความรับผิดชอบ
2. ระบุความเสี่ยง	● วิเคราะห์ขั้นตอนของแผนงานระบุความเสี่ยงและสาเหตุในแต่ละขั้นตอน ● ศึกษาเอกสาร ข้อมูล ระดมความคิด
3. จัดการความเสี่ยง	● ถ่ายโอน หลีกเลี่ยง ยอมรับ และควบคุมความเสี่ยง ● พิจารณาผลได้ผลเสียแต่ละทางเลือก
4. ติดตามทบทวน	● ติดตามตรวจสอบว่ามีการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง ● วิเคราะห์ความเสี่ยงที่เหลืออยู่
5. สรุปและรายงาน	● สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน

2.6 การวิเคราะห์ความเสี่ยง

จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 สามารถจำแนกประเภทความเสี่ยงออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1) ความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการ เป็นความเสี่ยงจากแนวนโยบายในการบริหารจัดการที่อาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินการด้านสารสนเทศ

2) ความเสี่ยงจากการปฏิบัติงาน เป็นความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินการจัดการความสำคัญในการเข้าถึงข้อมูลไม่เหมาะสมกับการใช้งานหรือการให้บริการ โดยผู้ใช้อาจเข้าสู่ระบบสารสนเทศหรือใช้ข้อมูลต่าง ๆ ของสำนักงานเกิดกว่าอำนาจหน้าที่ของตนเองที่มีอยู่ และอาจทำให้เกิดความเสียหายต่อข้อมูลสารสนเทศได้

3) ความเสี่ยงด้านเทคนิค เป็นความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากระบบคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่าย เครื่องมือและอุปกรณ์ อาจเกิดถูกโจมตีจากไวรัสหรือโปรแกรมที่ไม่ประสงค์ดี การถูกก่อกวนจาก Hacker การถูกเจาะทำลายระบบจาก Cracker เป็นต้น

4) ความเสี่ยงจากภัยหรือสถานการณ์ฉุกเฉิน เป็นความเสี่ยงที่อาจเกิดจากภัยพิบัติตามธรรมชาติหรือสถานการณ์ร้ายแรงที่ก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงกับข้อมูลสารสนเทศ เช่น ไฟฟ้าขัดข้อง น้ำท่วม ไฟไหม้ อาคารถล่ม การชุมนุมประท้วง หรือความไม่สงบเรียบร้อยในบ้านเมือง เป็นต้น

5) ความเสี่ยงจากความเสื่อมสภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่างๆ ที่มีอายุการใช้งานมานาน และยังไม่มีการจัดซื้อเครื่องใหม่มาทดแทน อาจทำให้เกิดความเสียหายต่อการทำงานได้ เช่น Hard Disk เสีย จะทำให้ข้อมูลสูญหายได้ เป็นต้น

2.7 การระบุความเสี่ยง

ตารางแสดงรายละเอียดความเสี่ยง (Description of risk) แยกประเภทตามลักษณะของความเสี่ยง

ชื่อความเสี่ยง	**ลักษณะความเสี่ยง**	**ปัจจัยเสี่ยง/ สิ่งคุกคาม**	**ผลกระทบ/ผู้ได้รับผลกระทบ**	**แนวทางการแก้ไขปัญหา**
1.ความเสี่ยงด้านระบบ ฐานข้อมูล	ความเสี่ยงที่เกิดกับฐานข้อมูลต่างๆ ใน ระบบสารสนเทศ ไม่ว่าจะเป็นฐานข้อมูล หลักเสียหาย ข้อมูลถูกทำลาย การโจรกรรมข้อมูลที่สำคัญ การลักลอบแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูล	- ความเสี่ยงจากผู้บุกรุกระบบฐานข้อมูล จากภายนอก ลักลอบแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูล โจรกรรมข้อมูล - ข้อมูลถูกทำลายโดยไวรัสคอมพิวเตอร์ - ไม่มีระบบสำรองเมื่อระบบหลักเสียหาย	- ผู้ใช้งาน - ผู้ดูแลระบบ - ระบบสารสนเทศ - ระบบฐานข้อมูล - เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย	- สำรองข้อมูลระบบและฐานข้อมูลเก็บไว้ในสถานศึกษาที่อื่นอีกหนึ่งชุด - จัดทำแผนบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ - นำระบบ VMware เข้ามาใช้งาน - เข้มงวดการกำหนดรหัสผ่าน
2. ความเสี่ยงด้านโปรแกรม ประยุกต์ เช่น การทำงานผิดพลาดของโปรแกรมช่อง โหว่ของโปรแกรม	ความเสี่ยงที่เกิดกับโปรแกรมประยุกต์ ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการทำงานผิดพลาด ของโปรแกรม ช่องโหว่ของโปรแกรม	- การทำงานผิดพลาดของโปรแกรม - ช่องโหว่ของโปรแกรม เกิดจากไม่มีการ อัพเดตระบบอย่างสม่ำเสมอ - โปรแกรมประยุกต์ติดต่อฐานข้อมูลไม่ได้ - การใช้โปรแกรมไม่ถูกลิขสิทธิ์ อาจเกิด	- ผู้ใช้งาน - ผู้ดูแลระบบ - ระบบสารสนเทศ - ระบบฐานข้อมูล - เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย	- ทดสอบช่องโหว่ของโปรแกรมประยุกต์ โดยกำหนดใน TOR ก่อนใช้งานระบบสารสนเทศ - อบรมผู้ใช้งานระบบสารสนเทศ - จัดหาระบบสำรองเพื่อให้ระบบสารสนเทศสามารถทำงานได้

ชื่อความเสี่ยง	ลักษณะความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง/ สิ่งคุกคาม	ผลกระทบ/ผู้ได้รับผลกระทบ	แนวทางการแก้ไขปัญหา
		การติดไวรัส มัลแวร์ หรือเกิดช่องโหว่ที่นำไปสู่ความไม่ปลอดภัยทางไซเบอร์		- สำรองข้อมูลระบบและฐานข้อมูลเก็บไว้ในสถานที่อื่นอีกหนึ่งชุด - จัดทำแผนการบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ - ตรวจสอบการทำงานของโปรแกรมอย่างละเอียด - ใช้ซอฟแวร์ถูกลิขสิทธิ์ - ไม่อนุญาตให้ผู้ใช้งานติดตั้งซอฟแวร์ด้วย ตนเอง
3. ความเสี่ยงด้านเครื่อง คอมพิวเตอร์แม่ข่ายไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ ได้แก่ Web Server, Mail Server, File Server, Database Server ระบบอินทราเน็ต ระบบปริ้นท์เน็ตเวิร์ก	ไม่สามารถใช้งานผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ แม่ข่ายได้	- การตั้งค่าอุปกรณ์ผิดพลาด - การทำงานผิดพลาดของอุปกรณ์ - อุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายชำรุด เสียหาย - ระบบปฏิบัติการไม่อัพเดต - ความเสี่ยงจากไวรัสคอมพิวเตอร์ที่มา จากระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ต	- ผู้ใช้งาน - ผู้ดูแลระบบ - เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย - อุปกรณ์เครือข่าย - ระบบฐานข้อมูล - ระบบสารสนเทศ	- ปรับปรุงระบบเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย - จัดหาอุปกรณ์สำรองเพื่อให้สามารถใช้ทดแทนทำให้ปฏิบัติงานได้ตามปกติ - ติดตั้งระบบตรวจสอบการใช้งานเครือข่าย - ตรวจสอบและบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายและอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ - ถ่ายโอนระบบงานไปสู่ระบบ Cloud

ชื่อความเสี่ยง	ลักษณะความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง/ สิ่งคุกคาม	ผลกระทบ/ผู้ได้รับผลกระทบ	แนวทางการแก้ไขปัญหา
		- สาย LAN ชำรุดเสียหาย - ความเสี่ยงจากการโจมตีของผู้ไม่หวังดี เช่น Hacker		
4.ความเสี่ยงด้านระบบ เครือข่าย ได้แก่ ระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ต, Domain Server, DNS Server, Core Switch	ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์การทำงานมีความผิดพลาดของอุปกรณ์เครือข่ายหลัก ของเครือข่าย	- การตั้งค่าอุปกรณ์ผิดพลาด - อุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายชำรุด เสียหาย - ระบบปฏิบัติการไม่อัพเดตข้อมูลทำให้มีช่องโหว่ที่ยังไม่ได้แก้ไข - ความเสี่ยงจากไวรัสคอมพิวเตอร์ที่มา จากระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ต - ความเสี่ยงจากการโจมตีของผู้ไม่หวังดี เช่น Hacker - สาย LAN ชำรุดเสียหาย	- ผู้ใช้งาน - ผู้ดูแลระบบ - เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย - อุปกรณ์เครือข่าย - ระบบฐานข้อมูล - ระบบสารสนเทศใช้งาน Internet ไม่ได	- ติดตั้งระบบตรวจสอบการใช้งานเครือข่าย - ตรวจสอบและบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายและอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ - ใช้โปรแกรมในการ scan ช่องโหว่ของเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย - จัดซื้ออุปกรณ์ทดแทนเพื่อให้สามารถใช้ ทดแทนและปฏิบัติงานได้ตามปกติ
5.ความเสี่ยงจากเครื่อง คอมพิวเตอร์ (PC) หรือ อุปกรณ์ขัดข้อง ไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ	เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (PC) หรือ อุปกรณ์ชำรุดเสียหายหรือเกิดขัดข้องทำ ให้ไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ	- Hard Disk ชำรุดเสียหาย เช่น Main board, Memory, Power Supply ชำรุด เสียหาย - Software ล้าสมัย - ความเสี่ยงจากภัย	- ผู้ใช้งาน - ผู้ดูแลระบบ - เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย - อุปกรณ์เครือข่าย	- จัดหาเครื่องและอุปกรณ์สำรองให้สามารถใช้ทดแทนเพื่อสามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง

ชื่อความเสี่ยง	ลักษณะความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง/ สิ่งคุกคาม	ผลกระทบ/ผู้ได้รับผลกระทบ	แนวทางการแก้ไขปัญหา
		คุกคามต่างๆ เช่น ผู้ใช้งาน - ผู้ใช้งานไม่มีความรู้ในการใช้งานที่ถูกต้อง		- บำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ - จัดทำคู่มือการใช้งานและจัดอบรม ผู้ใช้งาน - ลงระบบปฏิบัติการ (OS) ให้พร้อมใช้งาน
6.ความเสี่ยงจากไวรัสคอมพิวเตอร์หรือมัลแวร์ทางไซเบอร์	-ไวรัสคอมพิวเตอร์ทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์ทำงานช้างลง ไม่สามารถใช้งานได้ -มัลแวร์ทำให้เกิดช่องโหวให้ผู้ไม่หวังดี เข้ามาควบคุมคอมพิวเตอร์ หรือโจรกรรมข้อมูล - Ransomware ทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์ถูกเข้ารหัสข้อมูล ทำให้ไม่สามารถใช้งานได้และถูกเรียกค่าไถ่ในการถอดรหัสข้อมูล	- การนำอุปกรณ์อื่นมาเชื่อมต่อเข้าระบบ เช่น Flash drive, Handy drive - มีการเข้าใช้งานเครือข่ายนเตอร์เน็ตหรือเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสม - การเปิด e-mail ที่ไม่รู้จักแหล่งที่มา เช่น มีโฆษณาแปลกๆ บนเว็บบราวเซอร์ มีโฆษณาขายสินค้าในระบบอีเมล์ - การ Download File ที่สุ่มเสี่ยงต่อการติดไวรัสคอมพิวเตอร	- ผู้ใช้งาน - ผู้ดูแลระบบ - ระบบสารสนเทศ - ระบบฐานข้อมูล - เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย	- ติดตั้งระบบป้องกันไวรัสและมีการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ - ติดตั้ง patch ของระบบปฏิบัติการอย่างสม่ำเสมอ - ต้องอัพเดตโปรแกรมป้องกันไวรัสและ patch อย่างสม่ำเสมอ - สร้างความรู้ความเข้าใจให้ผู้ใช้งานตระหนักถึงภัยคุกคามคอมพิวเตอร์
7. ความเสี่ยงที่เกิดจากการใช้งานของผู้ใช้บริการ	- การเข้าถึงข้อมูลเปลี่ยนแปลงข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต - ข้อมูลหาย หรือมีการแก้ไขโดยไม่ทราบสาเหตุ	- ผู้ใช้ขาดความระมัดระวังในการเข้าใช้ระบบสารสนเทศ เช่น การมอบหมายให้ผู้อื่นใช้รหัสผ่าน	- ผู้ใช้งาน - ระบบสารสนเทศ - ระบบฐานข้อมูลเข้าสู่ระบบ Domain ไม่ได้	- สร้างความตระหนักในเรื่องนโยบายและแนวปฏิบัติด้านความมั่นคงปลอดภัย

ชื่อความเสี่ยง	ลักษณะความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง/ สิ่งคุกคาม	ผลกระทบ/ผู้ได้รับผลกระทบ	แนวทางการแก้ไขปัญหา
	- ผู้ใช้งานใช้งานไม่เหมาะสมและเกินความจำเป็น	ของตนเองเข้าใช้ระบบหรือใช้งานแทน - ผู้ใช้งานเกินความจำเป็น เช่น ผู้ใช้บริการ Download File ขนาดใหญ่ เปิดเว็บไซต์ที่ใช้ Bandwidth สูง	- การเข้าถึงระบบเครือข่ายช้า	สารสนเทศ เช่น จำกัดสิทธิ์ในการใช้งานสื่อ Social Network - ปฏิบัติตามแนวนโยบายหรือระเบียบด้านสารสนเทศอย่างจริงจัง
8.ความเสี่ยงจากการถูกบุกรุกโดยผู้ไม่ประสงค์ดี หรือ Hacker	-ระบบเครือข่ายโดนโจมตีโดย Hacker - การโจมตีการให้บริการ (Denial of Services/ DOS) - การดักจับข้อมูลผ่านระบบเครือข่าย - คำสั่งเจตนาร้าย หรือไฟล์ Auto run อยู่ในเครื่อง - มีการฝังโค้ด หรือคำสั่งต่างๆ ในระบบเครือข่าย - ระบบต่างๆ ทำงานผิดพลาดโดยไม่รู้สาเหตุ ไวรัส-เวิร์ม เข้ามาสู่ระบบเครือข่าย - File ที่ผู้ใช้บริการ Download มีการฝังไวรัสคอมพิวเตอร์ หรือคำสั่งอันตราย อันก่อให้เกิดช่องโหว่ให้ Hacker เข้ามาโจมตี	- การบุกรุกโจมตีโดยผู้ไม่ประสงค์ดี เช่น Hacker เป็นต้น การดักจับข้อมูล การส่งข้อมูลคำสั่งเจตนาร้าย การติดไวรัสหรือเวิร์ม - การตั้งค่าอุปกรณ์เครือข่ายไม่ปลอดภัย รัดกุม - รหัสผ่านคาดเดาได้ง่าย - ไม่มีอุปกรณ์ป้องกันภัยคุกคาม เช่น IPS, Load Balancer - ระบบปฏิบัติการไม่อัพเดต ทำให้มีช่องโหว่ที่ยังไม่ได้แก้ไข	- ผู้ใช้งาน - ผู้ดูแลระบบ - เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย - ระบบสารสนเทศ - ระบบฐานข้อมูล	- ย้ายระบบฐานข้อมูลไปอยู่บน Cloud ที่มีความปลอดภัย - เปลี่ยนรหัสผ่านตามแนวปฏิบัติด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ

ชื่อความเสี่ยง	ลักษณะความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง/ สิ่งคุกคาม	ผลกระทบ/ผู้ได้รับผลกระทบ	แนวทางการแก้ไขปัญหา
9.ความเสี่ยงจากการโจรกรรมเครื่องคอมพิวเตอร์และ อุปกรณ์	การโจรกรรมเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ หรือชิ้นส่วนภายในเครื่อง เช่น CPU และ RAM ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงาน หรือเกิดการสูญหายของข้อมูลบนเครื่องคอมพิวเตอร์นั้นได้	- การลักทรัพย์จากบุคคลภายใน - การลักทรัพย์จากบุคคลภายนอกที่เข้ามาโดยได้รับอนุญาตและไม่ได้รับอนุญาต - ระบบรักษาความปลอดภัยไม่รัดกุม เช่น กล้องวงจรปิดไม่เพียงพอ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยไม่รัดกุม	- ผู้ใช้งาน - ผู้ดูแลระบบ - เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย - อุปกรณ์เครือข่าย	- สร้างความตระหนักในเรื่องนโยบายและแนวปฏิบัติด้านความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ - ติดตั้งกล้องวงจรปิดเพิ่มในจุดที่อาจจะมีความเสี่ยง - กวดขันเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยให้รัดกุมมากขึ้น
10.ความเสี่ยงจากการขาดแคลนบุคลากรปฏิบัติงาน	การขาดแคลนบุคลากรด้านสารสนเทศ ทำให้การทำงานอาจหยุดชะงัก หากบุคลากรผู้รับผิดชอบไม่สามารถมาปฏิบัติงานได้ และจำนวนบุคลากรที่มีไม่เพียงพอต่อระบบทคโนโลยีสารสนเทศที่เพิ่มขึ้นตามความต้องการของผู้ใช้งาน ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาและควบคุมดูแลระบบ	- ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ชัดเจนเพื่อให้บุคคลอื่นสามารถทำงานทดแทนได้ - การโยกย้ายของบุคลากรด้านคอมพิวเตอร์ - การพัฒนาอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี	- ผู้ใช้งาน - ผู้ดูแลระบบ - เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย - อุปกรณ์เครือข่าย - ระบบสารสนเทศ - ระบบฐานข้อมูล	- สรรหาบุคลากรเพื่อรองรับงานอย่างเหมาะสมและเพียงพอ - จัดทำคู่มือเพิ่มเติมกระบวนการทำงานเพื่อให้บุคลากรอื่นสามารถปฏิบัติตามคู่มือได้ และจัดบุคลากรผู้รับผิดชอบหลักและผู้รับผิดชอบรองในกรณีที่รับผิดชอบหลักไม่สามารถมาปฏิบัติงานได้ - ถ่ายทอดองค์ความรู้ที่สำคัญของระบบงานให้กับเจ้าหน้าที่ใหม่หรือเจ้าหน้าที่รับช่วง

ชื่อความเสี่ยง	ลักษณะความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง/ สิ่งคุกคาม	ผลกระทบ/ผู้ได้รับผลกระทบ	แนวทางการแก้ไขปัญหา
				งานต่ออย่างน้อย 1-2 เดือนเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง
11.ความเสี่ยงต่อการได้รับการสนับสนุนงบประมาณไม่เพียงพอ	- การขาดแคลนงบประมาณในการบริหารจัดการให้ระบบสารสนเทศสามารถ ดำเนินการได้ต่อเนื่องอย่างมีประสิทธิภาพ - ไม่สามารถปรับปรุง IT ให้มีประสิทธิภาพดีขึ้นได้	- งบประมาณที่ได้มีจำกัด	- ผู้ใช้งาน - ผู้ดูแลระบบ - เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย - อุปกรณ์เครือข่าย - ระบบสารสนเทศ - ระบบฐานข้อมูล	- มีแผนการจัดซื้อระบบคอมพิวเตอร์ เครือข่าย อุปกรณ์และ Software - ขอรับการจัดสรรจากงบประมาณเงิน เหลือจ่าย ประจำปี โดยขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณงบครุภัณฑ์ที่ดินและ สิ่งก่อสร้างไปยังจังหวัด
12.ความเสี่ยงจากกระแสไฟฟาขัดข้อง ไฟฟ้าดับ แรงดันไฟฟ้าไม่คงท	การเกิดกระแสไฟฟ้าขัดข้อง หรือเกิดแรงดันไฟฟ้าไม่คงที่ ทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์เครือข่ายอาจได้รับความเสียหายจากแรงดันไฟฟ้าที่ไม่คงที่	- ไฟฟ้าดับ - ไม่มีอุปกรณ์สำรองไฟฟ้าที่เพียงพอ - ไม่มีเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเมื่อไฟฟ้าดับเกินระยะเวลาที่กำหนด - เกิดอุบัติเหตุกับสายส่งไฟฟ้า	- ผู้ใช้งาน - ผู้ดูแลระบบ - เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย - อุปกรณ์เครือข่าย - เครื่องคอมพิวเตอร์ - ระบบฐานข้อมูล	- จัดหาเครื่องสำรองไฟฟ้าแบบป้องกันปัญหาแรงดันไฟฟ้าไม่คงที่ - จัดหาเครื่องสำรองไฟฟ้าเพิ่มเติม เช่น เครื่องปั่นไฟฟ้า เครื่องกำเนิดไฟฟ้าสำรอง - บำรุงรักษาเครื่องสำรองไฟฟ้าเมื่อครบกำหนดตามระยะเวลาอย่างสม่ำเสมอ
13. ความเสี่ยงจากการเกิดไฟ ไหม้ น้ำท่วม แผ่นดินไหว	การเกิดไฟไหม้อาคาร แผ่นดินไหวจน อาคารถล่ม ไม่สามารถเคลื่อนย้ายเครื่อง คอมพิวเตอร์และ	ไฟไหม้ จากอุบัติเหตุไฟฟ้าลัดวงจร การวางเพลิง	- ผู้ใช้งาน - ผู้ดูแลระบบ - เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย	- จัดทำระบบสำรองข้อมูล เช่น สำรองระบบข้อมูลบน Cloud

ชื่อความเสี่ยง	ลักษณะความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง/ สิ่งคุกคาม	ผลกระทบ/ผู้ได้รับผลกระทบ	แนวทางการแก้ไขปัญหา
อาคารถล่ม การชุมนุม ประท้วง	อุปกรณ์ต่างๆ ได้ ทำให้ได้รับความเสียหายทั้งหมด	- ภัยธรรมชาติต่างๆ เช่น แผ่นดินไหว น้ำท่วม - การปิดล้อมสถานที่ราชการ กรณี เกิดการชุมนุมประท้วงทางการเมือง	- อุปกรณ์เครือข่าย - เครื่องคอมพิวเตอร์ - ระบบฐานข้อมูล	- จัดทำ Data Center สำรองขนาดเล็ก (DR Site) โดยให้อยู่สามารถที่อื่น และสามารถใช้ทดแทนได้ในกรณีที่ Data Center หลักไม่สามารถใช้งานได้
14.ความเสี่ยงต่อระบบสำรอง ข้อมูลไม่สามารถกู้คืนระบบได้	ระบบสำรองข้อมูลไม่สามารถทำงานได้ตามปกติทำให้การสำรองข้อมูลไม่เป็น อย่างต่อเนื่อง	- การตั้งค่าอุปกรณ์ผิดพลาด - อุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายชำรุด เสียหาย - ระบบปฏิบัติการไม่อัพเดตข้อมูลทำมีช่องโหว่ที่ยังไม่ได้แก้ไข - ความเสี่ยงจากไวรัสคอมพิวเตอร์ที่มา จากระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ต - ความเสี่ยงจากการโจมตีของผู้ไม่หวังดี เช่น Hacker - สาย LAN ชำรุดเสียหาย	- ผู้ใช้งาน - ผู้ดูแลระบบ - เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย - อุปกรณ์เครือข่าย - ระบบสารสนเทศ - ระบบฐานข้อมูล	-ตรวจสอบและบำรุงรักษาเครื่องระบบ สำรองข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ - จัดเก็บข้อมูลที่สำรองไว้ด้วย External Hard disk สม่ำเสมอ
15. ความเสี่ยงด้านเครื่อง คอมพิวเตอร์เสมือนไม่สามารถทำงานได้ตามปกต	เครื่องคอมพิวเตอร์เสมือนไม่สามารถ ทำงานได้ตามปกติ ทำให้ระบบงานที่อยู่ ภายในเครื่อง	- การตั้งค่าอุปกรณ์ผิดพลาด	- ผู้ใช้งาน - ผู้ดูแลระบบ - เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย	-ปรับปรุงระบบเครื่องคอมพิวเตอร์ แม่ข่าย -จัดหาอุปกรณ์สำรองเพื่อให้สามารถให้

ชื่อความเสี่ยง	ลักษณะความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง/ สิ่งคุกคาม	ผลกระทบ/ผู้ได้รับ ผลกระทบ	แนวทางการแก้ไข ปัญหา
	คอมพิวเตอร์เสมือนไม่ สามารถ ให้บริการได้	- อุปกรณ์เครื่อง คอมพิวเตอร์แม่ข่าย ชำรุด เสียหาย - ความเสี่ยงจาก ไวรัสคอมพิวเตอร์ ที่มาจากระบบ เครือข่าย อินเตอร์เน็ต - ความเสี่ยงจากการ โจมตีของผู้ไม่หวังดี เช่น Hacker - สาย LAN ชำรุด เสียหาย	- อุปกรณ์เครือข่าย - ระบบสารสนเทศ - ระบบฐานข้อมูล	ทดแทนทำให้ ปฏิบัติงานได้ตามปกติ -ติดตั้งระบบตรวจสอบ การใช้งาน เครือข่าย -ตรวจสอบและ บำรุงรักษาเครื่อง คอมพิวเตอร์แม่ข่าย และอุปกรณ์อย่าง สม่ำเสมอ -ถ่ายโอนระบบงานไปสู่ ระบบ Cloud

2.8 การจัดการความเสี่ยง

จากการระบุความเสี่ยง แยกประเภทตามลักษณะของความเสี่ยง สามารถนำมาวิเคราะห์เพื่อหา แนวทางการดำเนินการจัดการความเสี่ยงในแต่ละประเด็นดังต่อไปนี้

ที่	ความเสี่ยง	แนวทางการดำเนินการจัดการความเสี่ยง
1	ความเสี่ยงที่เกิดจากการใช้งานของผู้ใช้บริการ	สร้างความตระหนักในเรื่องนโยบายและแนว ปฏิบัติด้านความมั่นคง ปลอดภัยสารสนเทศ กระตุ้นให้เกิดการปฏิบัติ ตามแนวนโยบายหรือ ระเบียบสารสนเทศอย่างจริงจัง
2	ความเสี่ยงต่อการได้รับการสนับสนุนงบประมาณไม่เพียงพอ	- จัดทำแผนรองรับความต้องการใช้งาน ล่วงหน้าให้ทันท่วงที - นำเสนอแผนให้ผู้บริหารรับรู้
3	ความเสี่ยงด้านโปรแกรมประยุกต์ เช่น การทำงานผิดพลาดของ โปรแกรม ช่องโหว่ของโปรแกรม	- จัดทำแผนการบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ - ตรวจสอบการทำงานของโปรแกรมอย่าง ละเอียด - ให้ผู้ดูแลระบบตรวจสอบโดยเร่งด่วน

ที่	ความเสี่ยง	แนวทางการดำเนินการจัดการความเสี่ยง
4	ความเสี่ยงด้านระบบระบบเครือข่าย ได้แก่ ระบบเครือข่ายอินเตอร์เน็ต Domain Server, DNS Server, Core Switch	- บำรุงรักษาระบบตรวจสอบการใช้งานเครือข่าย - ตรวจสอบและจัดจ้างบำรุงรักษาเครื่องและอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ - มีแผนจัดซื้ออุปกรณ์ทดแทนอุปกรณ์ที่หมดสภาพเพื่อให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ
5	ความเสี่ยงจากกระแสไฟฟ้าขัดข้อง ไฟฟ้าดับ แรงดันไฟฟ้าไม่คงที่	- มีแผนจัดหาเครื่องกำหนดไฟฟ้า - จัดหาเครื่องสำรองไฟฟ้าแบบป้องกันปัญหาแรงดันไฟฟ้าไม่คงที่ - แผนรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นกับระบบสารสนเทศ (IT Contingency Plan)
6	ความเสี่ยงจากไวรัสคอมพิวเตอร์หรือมัลแวร์ทางไซเบอร์	- ติดตั้งระบบป้องกันไวรัส และมีการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ และจัดทำรายงานประจำเดือน - ติดตั้ง patch ของระบบปฏิบัติการอย่างสม่ำเสมอ - ต้องอัพเดตโปรแกรมป้องกันไวรัส และ patch อย่างสม่ำเสมอ
7	ความเสี่ยงด้านระบบฐานข้อมูล	- สำรองข้อมูลระบบ และฐานข้อมูลเก็บไว้ในสถานที่อื่นอีกหนึ่งชุด - จัดทำแผนการบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ - จัดเก็บข้อมูลไว้บนระบบ Cloud
8	ความเสี่ยงจากเครื่องคอมพิวเตอร์ (PC) หรืออุปกรณ์ขัดข้อง ไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ	- จัดหาเครื่องและอุปกรณ์สำรองเพื่อให้สามารถใช้ทดแทนเพื่อสามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง - บำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอตลอดจนจัดอบรมผู้ใช้งานจัดทำคู่มือการใช้งานระบบปฏิบัติการ (OS)
9	ความเสี่ยงด้านเครื่องคอมพิวเตอร์เสมือนไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ	- จัดหาอุปกรณ์สำรองเพื่อให้สามารถใช้ทดแทนทำให้ปฏิบัติงานได้ตามปกติ

ที่	ความเสี่ยง	แนวทางการดำเนินการจัดการความเสี่ยง
		- ติดตั้งระบบตรวจสอบการใช้งานเครือข่าย - ตรวจสอบและบำรุงรักษาเครื่อง ระบบสำรองข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ - จัดเก็บข้อมูลที่สำรองไว้ด้วย External Hard disk สม่ำเสมอ
10	ความเสี่ยงต่อระบบสำรองข้อมูลไม่สามารถกู้คืนระบบได้	- ปรับปรุงระบบเครื่องคอมพิวเตอร์ แม่ข่าย - จัดหาอุปกรณ์สำรองเพื่อให้สามารถให้ทดแทนทำให้ปฏิบัติงานได้ตามปกติ - ติดตั้งระบบตรวจสอบการใช้งานเครือข่าย - ตรวจสอบและบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายและอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ - ถ่ายโอนระบบงาน ไปสู่ระบบ Cloud
11	ความเสี่ยงจากการถูกบุกรุก โดยผู้ไม่ประสงค์ดี หรือ Hacker	- นำระบบงานที่สำคัญเข้าสู่ระบบ VM เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการ Backup และ Restore หากเกิดเหตุการณ์บุกรุกโดยผู้ไม่ประสงค์ดี - ปรับปรุงระบบตรวจสอบการบุกรุกเครือข่ายอย่างสม่ำเสมอ - ติดตั้งโปรแกรมป้องกันไวรัสและ patch อย่างสม่ำเสมอ - ติดตั้ง patch ของระบบปฏิบัติการอย่างสม่ำเสมอ - เปลี่ยนรหัสผ่านตามแนวปฏิบัติด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัย สารสนเทศ
12	ความเสี่ยงจากการโจรกรรม เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์	- มีการจัดเวรยามรักษาความปลอดภัยของสำนักงาน - ตรวจสอบการเข้าออกของบุคคลภายนอก - ตรวจสอบการทำงานของกล้องวงจรปิดภายในอาคาร - ตรวจสอบระบบป้องกันรักษาความปลอดภัยของสถานที่ให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ปกติ
13	ความเสี่ยงจากการขาดแคลนบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน	- สรรหาบุคลากรทดแทนตำแหน่งว่าง

ที่	ความเสี่ยง	แนวทางการดำเนินการจัดการความเสี่ยง
		- จัดทำคู่มือเพิ่มเติมกระบวนการทำงานเพื่อให้บุคลากรอื่นสามารถปฏิบัติตามคู่มือได้กรณีที่บุคลากรผู้รับผิดชอบไม่สามารถปฏิบัติงานได้ - ถ่ายทอดองค์ความรู้ที่สำคัญของระบบงานให้กับเจ้าหน้าที่ใหม่หรือเจ้าหน้าที่ที่รับช่วงงานต่ออย่างน้อย 1 เดือน
14	ความเสี่ยงด้านเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ ข่ายไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ ได้แก่ web server, Mail Server, File Server, Database Server ระบบอินทราเน็ต ระบบปริ้นท์เน็ตเวิร์ก	- จัดหาอุปกรณ์สำรองเพื่อให้สามารถใช้ทดแทน เพื่อสามารถปฏิบัติงานได้ตามปกติ - ติดตั้งระบบตรวจสอบการใช้งานเครือข่าย - ตรวจสอบและบำรุงรักษาเครื่อง คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ
15	ความเสี่ยงจากการเกิดไฟไหม้ น้ำท่วม แผ่นดินไหว อาคารถล่ม การประท้วง และภัยพิบัติอื่น	- สำรองข้อมูลระบบ และฐานข้อมูลเก็บไว้สถานที่อื่นอีกหนึ่งชุด

2.9 เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง

เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงของระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศ เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพต่อการดำเนินการ จึงได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ต่อไปนี้เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดการความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

2.9.1 ให้กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ

2.9.2 ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 กำกับดูแลควบคุมการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง

ส่วนที่ 3
สรุป และข้อเสนอแนะ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยงและความปลอดภัยทางไซเบอร์ของหน่วยงาน ซึ่งอาจเกิดขึ้นในระบบบริหารงานสั่งการและการปฏิบัติงานเพื่อสนับสนุนวิสัยทัศน์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 ที่ว่า “เป็นองค์กรชั้นนำ บริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21” การดำเนินงานดังกล่าวทำให้ข้อมูลและสารสนเทศต่างๆ ที่ใช้ในการบริหารจัดการมีปริมาณมาก มีความเคลื่อนไหวตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลและสารสนเทศที่ใช้ในการให้บริการประชาชน และผู้มีส่วนได้เสียด้านการศึกษา รวมทั้งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 จะต้องรับผิดชอบกระบวนการประมวลผลข้อมูลตามนโยบายสำคัญต่างๆของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 โดยกลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสาร ได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงและความปลอดภัยทางไซเบอร์ขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติประกอบการบริหารความเสี่ยงเพื่อลดความเสียหายต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นและส่งผลต่อกระบวนการบริหารงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1

3.1 ปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

3.1.1) ความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการ เป็นความเสี่ยงจากแนวนโยบายในการบริหารจัดการที่อาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินการด้านสารสนเทศ

แนวทางแก้ไข ศึกษาข้อมูลสารสนเทศ กฎหมาย ระเบียบ รวมทั้งนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน ก่อนดำเนินการวางแผนหรือจัดทำโครงการ หรือจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารจัดการ

3.1.2) ความเสี่ยงจากการปฏิบัติงาน เป็นความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินการจัดการความสำคัญในการเข้าถึงข้อมูลไม่เหมาะสมกับการใช้งานหรือการให้บริการ โดยผู้ใช้อาจเข้าสู่ระบบสารสนเทศหรือใช้ข้อมูลต่างๆ ของสำนักงานเกิดกว่าอำนาจหน้าที่ของตนเองที่มีอยู่ และอาจทำให้เกิดความเสียหายต่อข้อมูลสารสนเทศได้

แนวทางแก้ไข

- สำรองข้อมูลระบบ และฐานข้อมูลเก็บไว้ในสถานศึกษาที่อื่นอีกหนึ่งชุด
- จัดทำแผนบำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอ
- นำระบบ VMware เข้ามาใช้งาน
- เข้มงวดการกำหนดรหัสผ่าน

3.1.3) ความเสี่ยงด้านเทคนิค เป็นความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากระบบคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่าย เครื่องมือและอุปกรณ์ อาจเกิดถูกโจมตีจากไวรัสหรือโปรแกรมที่ไม่ประสงค์ดี การถูกก่อกวน

จาก Hacker การถูกเจาะทำลายระบบจาก Cracker เป็นต้น

แนวทางแก้ไข

- นำระบบงานที่สำคัญเข้าสู่ระบบ VM เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการ Backup และ Restore หากเกิดเหตุการณ์บุกรุกโดยผู้ไม่ประสงค์ดี
- ปรับปรุงระบบตรวจสอบการบุกรุกเครือข่ายอย่างสม่ำเสมอ
- ติดตั้งโปรแกรมป้องกันไวรัสและ patch อย่างสม่ำเสมอ
- ติดตั้ง patch ของระบบปฏิบัติการอย่างสม่ำเสมอ
- เปลี่ยนรหัสผ่านตามแนวปฏิบัติด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ

3.1.4) ความเสี่ยงจากภัยหรือสถานการณ์ฉุกเฉิน เป็นความเสี่ยงที่อาจเกิดจากภัยพิบัติตามธรรมชาติหรือสถานการณ์ร้ายแรงที่ก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงกับข้อมูลสารสนเทศ เช่น ไฟฟ้าขัดข้อง น้ำท่วม ไฟไหม้ อาคารถล่ม การชุมนุมประท้วง หรือความไม่สงบเรียบร้อยในบ้านเมือง เป็นต้น

แนวทางแก้ไข

- จัดทำระบบสำรองข้อมูล เช่น สำรองระบบข้อมูลบน Cloud
- จัดทำ Data Center สำรองขนาดเล็ก (DR Site) โดยให้อยู่สามารถที่อื่น และสามารถใช้ทดแทนได้ ในกรณีที่ Data Center หลักไม่สามารถใช้งานได้

3.1.5) ความเสี่ยงจากความเสื่อมสภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่างๆ ที่มีอายุการใช้งานมานาน และยังไม่มีการจัดซื้อเครื่องใหม่มาทดแทน อาจทำให้เกิดความเสียหายต่อการทำงานได้ เช่น Hard Disk เสีย จะทำให้ข้อมูลสูญหายได้ เป็นต้น

แนวทางแก้ไข

- จัดหาเครื่องและอุปกรณ์สำรองเพื่อให้สามารถใช้ทดแทนเพื่อสามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง
- บำรุงรักษาเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อย่างสม่ำเสมอตลอดจนจัดอบรมผู้ใช้งาน จัดทำคู่มือการใช้งานระบบปฏิบัติการ (OS)

3.2 ข้อเสนอแนะ

3.2.1 การดูแลระบบรักษาความมั่งคงปลอดภัยของฐานข้อมูลและสารสนเทศให้มีเสถียรภาพมีความพร้อมสำหรับการใช้งาน เช่น ความเสี่ยงด้านเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ เช่น Domain Server, Web Server, Mail Server, DNS Server, File Server และ Database Server ที่มีแนวทางดำเนินการต้องจัดหาอุปกรณ์สำรองเพื่อให้สามารถใช้ทดแทนการปฏิบัติงานได้ตามปกติ ต้องได้รับการสนับสนุนงบประมาณจัดหาอุปกรณ์ดังกล่าวด้วยเช่นกัน

3.2.2 การสำรองข้อมูลของระบบงานต่างๆ ควรจัดหาระบบสำรองข้อมูลให้เพียงพอกับระบบงานทั้งระบบงานบนเครื่องแม่ข่ายคอมพิวเตอร์ และระบบงานบนระบบคอมพิวเตอร์เครื่องแม่ข่ายเสมือน

ภาคผนวก

คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต ๑
ที่ ๑๒๕ / ๒๕๖๖
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์

.....

ด้วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต ๑ โดย กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ของสำนักงานส่วนกลาง ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางด้านระบบเครือข่าย ซึ่งตอบสนองต่อความต้องการของผู้รับบริการทุกระดับมีความพึงพอใจสูงสุดเป็นไปตามเจตนารมณ์ที่กฎหมายกำหนด และเพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต ๑ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการ ดังนี้

๑. คณะกรรมการอำนวยการ ประกอบด้วย

๑.	นางนภาพรรณ นาดี	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรีเขต ๑	ประธานกรรมการ
๒.	นางดวงเดือน แก้วปุม	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรีเขต ๑	รองประธานกรรมการ
๓.	นายยุทธนา สำราญกิจ	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรีเขต ๑	กรรมการ
๔.	นายยงยุทธ สายสุด	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรีเขต ๑	กรรมการ
๕.	นางนิตยา พรรณภักดี	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา	กรรมการ
๖.	นายทรงพล ทรัพย์เจริญ	ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดหนองจวง	กรรมการ
๗.	นางสาวน้ำทิพย์ วชรภูมิ	ศึกษานิเทศก์ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกลฯ	กรรมการและเลขานุการ
๘.	นางสาวธมกร ไทยญานุสร	นักวิชาการคอมพิวเตอร์	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ มีหน้าที่ ดังนี้

1) ให้คำปรึกษา แนะนำ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ทางราชการ

2) ควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการต่างๆ

3) อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่โดยทั่วไป

๒. คณะกรรมการดำเนินงาน ประกอบด้วย

๑.	นางดวงเดือน แก้วปุม	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรีเขต ๑	ประธานกรรมการ
๒.	นางสาวน้ำทิพย์ วชรภูมิ	ศึกษานิเทศก์ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล ฯ	กรรมการ
๓.	นายรัชสิทธิโยธิน บรรณทุวรรณะ	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๔.	นางสาวชุตินันท์ จันทรเสนานนท์	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๕.	นางเปรมใจ อิฐอมรชัย	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๖.	นางภัสราวรรณ์ เจนการ	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๗.	นายกฤต เจนการ	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๘.	นางสาวจันทิมา สวรรค์	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๙.	นายภาณุพงศ์ อนันต์ชัยพัทธนา	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๑๐.	นางสาวพรรณิภา สุกใส	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๑๑.	นางสาวสุรัฐฐา แก้วดี	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๑๒.	นางปาริชาต อ่อนน้อม	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๑๓.	นางนินตะยา ตันตะโยธิน	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๑๔.	นายรวิศุทธ์ จันทวี	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๑๕.	นางสาวสินีนาฏ เจริญจิตต์	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน	กรรมการ
๑๖.	นายธวัช โพธิ์ชู	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน	กรรมการ
๑๗.	นางสาวธมกร ไทยญานุสร	นักวิชาการคอมพิวเตอร์	กรรมการและเลขานุการ
๑๘.	นายธนู บุญเพ็ง	พนักงานธุรการ ส ๔	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๙.	นางสาวจิราภรณ์ วงษ์จินดา	เจ้าหน้าที่ธุรการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒๐.	นายฉัตรฐาวนิชย์ สมจิตร	เจ้าหน้าที่ธุรการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่อำนวยความสะดวก วางแผน กำกับ ติดตาม กำหนดแนวทางการติดตาม พัฒนา ปรับปรุง และช่วยเหลือสนับสนุนทางเทคนิคเพื่อความมั่นคงปลอดภัยในไซเบอร์ ดังนี้

1. การติดตั้งใช้งานระบบหรืออุปกรณ์ Network Firewall เพื่อป้องกันการโจมตีจากเครือข่ายภายนอก

2. การติดตั้งการใช้งานโปรแกรม Antivirus แบบรวมศูนย์ (Server Client) เพื่อป้องกันแก้ไขการโจมตีของมัลแวร์

3. การติดตั้งใช้งานระบบ Endpoint Security ซอฟแวร์ปกป้องเครื่องคอมพิวเตอร์องค์กรให้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ลูกข่าย เพื่อควบคุมจัดการและดูแลแบบรวมศูนย์และการใช้งานระบบอินเตอร์เน็ตในหน่วยงานและสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ ให้คณะทำงานที่ได้รับแต่งตั้ง ปฏิบัติหน้าที่ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อทางราชการ

สั่ง ณ วันที่ ๑๔ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖

(นางนภาพรรณ นาดี)
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรีเขต ๑

กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ